

De Bijstandgerechtigde aan het woord in Roosendaal.

---

1. Inleiding.

Afgelopen zomer hield de SP twee onderzoeken naar de bevindingen van de mensen in de bijstand: Eén een landelijke enquête via de website van de landelijke SP (www.sp.nl) en daarnaast en gelijk lopend een lokaal onderzoek van de afdeling Roosendaal voor de deur van onze eigen Sociale Dienst. Omdat de beide onderzoeken in dezelfde tijd liepen zal het dan ook niet verbazen dat de uitkomsten erg op elkaar lijken. Landelijk kwam de SP eind juli met het rapport “De bijstandsgerechtigde aan het woord, Het kan zoveel beter”.

Met dit rapport legt de SP afdeling haar bevindingen die we optekenden bij onze eigen dienst op tafel. We hopen dat het er toe mag bijdragen dat de situatie voor de Roosendaalse bijstandsgerechtigde hierdoor verbetert. Want ook hier geldt: Het kan zoveel beter. Voor een totaal plaatje is het aan te bevelen beide onderzoeken bij elkaar te leggen, en als één geheel te beschouwen.

De SP is graag bereid hierover in gesprek te gaan en te blijven met cliënten, en uitvoerders van de Sociale Dienst in Roosendaal.

2. Aanleiding en opzet van het onderzoek.

De aanleiding van het onderzoek is tweeledig: Ten eerste is daar de harde economische werkelijkheid dat ook in Roosendaal de crisis hard toeslaat en de werkloosheid enorm toeneemt. Massa ontslagen als bij Phillips Roosendaal, de voortdurende malaise in de bouw, om maar twee voorbeelden te noemen maken dat steeds meer Roosendalers een beroep moeten doen op werkloosheidsuitkeringen en uiteindelijk ook op de bijstand. Ten tweede is er de opmerkelijke politieke reactie op deze toename van het bijstandsgebruik. Verantwoordelijk wethouder Verbraak liet in het voorjaar in de krant optekenen dat de tijd van barmhartigheid voorbij was en dat het tijd werd dat de bijstandstrekkers maar eens van de bank af kwamen. Hij werd met deze beeldvorming over de cliënten van de Sociale Dienst in de gemeenteraad amper tegen gesproken. Alleen ons raadslid Ada Oudhof protesteerde. Tegelijkertijd krijgen we als SP afdeling regelmatig signalen dat niet alles even vlekkeloos verloopt in de behandeling van de cliënten. Dus zowel de treurige harde economische feiten als de politieke commotie over hoe daarop te handelen waren voor de SP afdeling reden om nu ook eens te gaan onderzoeken hoe nu de cliënten zelf over een en ander denken. In een periode van enkele maanden stonden we daarom afgelopen zomer op de stoep bij de Dunantstraat en gingen we langs bij de voedselbank en bij de WVS. We spraken zo ruim 150 cliënten en gebruikten daarvoor een enquête formulier als leidraad. De gesprekken met de mensen gingen echter vaak verder dan de vragen die op het formulier stonden. Het resultaat van die gesprekjes is niet allemaal goed in een rapport als dit neer te leggen. Het diende ook als input voor onze raadsfractie in de politieke debatten die gaande waren (en nog zijn) over aanpassingen van de WWB. Het was in die zin ook sfeer proeven voor onze fractie en de fractiemedewerkers. In die zin heeft het onderzoek al zijn belang gehad. Dat aspect vindt u echter niet direct terug in dit rapport.

Het enquête formulier zoals dat gebruikt is bij onze gesprekjes is als bijlage achter in dit rapport opgenomen.

3. De resultaten van de gehouden enquête.

In dit hoofdstuk geven we de cijfermatige gegevens over hoe op de vragen die wij gesteld hadden werd geantwoord. We stelden 10 vragen, en hebben de antwoorden gesystematiseerd in hierna volgende tabellen. Dit geeft per vraag een beeld maar ook geeft het een totaal beeld. (We komen hier later op terug) Maar allereerst geven we een opsomming van de opmerkingen die wij zo gehoord en opgetekend hebben. We hebben sommige opmerkingen die erg veel op elkaar leken als dezelfde of gelijkkluidend geïnterpreteerd. De opmerkingen zijn zeer divers maar er vallen er wel een paar op. Als je kijkt naar wat het vaakst voor komt is dat de opmerking die gaat over het computergebruik. Dat geeft veel irritatie (15X specifiek genoemd) Ook hoog scoort de opmerking “Ik voel me niet geholpen”. En opmerkingen die daar aan verwant zijn scoren ook nog eens hoog: “Er is geen afweging meer voor persoonlijke omstandigheden”(6x); “er wordt niet geluisterd”(7x); en “ik voel me een nummer”(7X)

Hieronder een opsomming van alle opmerkingen die we kregen en het aantal keren dat het gezegd werd :

Samenvatting opmerkingen	Aantal keren
Er wordt niet geluisterd	7x
Ik voel me niet geholpen	13x
Ik werk met behoud van uitkering	5X
Ik werk zonder het bijbehorende salaris	5x
Mijn reiskosten worden niet vergoed	2x
Op mijn werkplek is niet voldoende werk	2x
Ik voel me een nummer	7x
Ik voel me schuldig omdat ik werk van anderen inpik, zoals WVS werk	1x
De re-integratie verdient alleen geld aan ons	7x
Men is niet respectvol naar hen die niet goed Nederlands spreken	1x
Ik krijg na 3 maanden geen voedselpakket meer van de voedselbank	1x
Leve de voedselbank! (niet cynisch bedoeld)	1x
Ik moet van tevoren de aanschaf van een nieuwe koelkast aanvragen maar wat als er haast bij is vanwege medicijnen die koel bewaard moeten worden	1x
Er is geen afweging meer voor persoonlijke omstandigheden	6x
Men is niet respectvol aan de telefoon	2x
Klantmanagers wisselen vaak en communiceren onderling slecht	8x
De verplichte re-integratietrajecten zetten geen zoden aan de dijk	3x
Mijn uitkering is te laag	3x
Ik wil vrijwilligerswerk doen maar móet werk doen waar ik niets mee heb	1x
Ik doe werk dat niets met mijn opleiding te maken heeft	3x
Ik kan/wil niet alles per computer doen. Direct contact is beter	15x
Bureaucratie (regeltjes) zijn belangrijker dan de 'klanten'	5x
Er worden fouten gemaakt bij de verwerking van nieuwe feiten (mutaties)	2x
Ik ben zeer tevreden met mijn klantmanager	4x
Ik heb geen tijd om te solliciteren, want ik werk 36 á 4 uur met behoud van uitkering	2x
Digitale communicatie is prima	1x
Ik moet 3 maanden zonder uitkering doen	1x
Ik kom, gezien mijn leeftijd, niet meer aan werk maar heb wel sollicitatieplicht (mensonterend)	1x

Hieronder een overzicht van de resultaten per vraag. In de kleurenbalk is groen een positief antwoord, en rood een negatief. Dit is vooral van toepassing daar waar we gevraagd hebben om een cijfer van 1t/m10 te geven. Hierdoor is in één oogopslag te zien hoe geoordeeld is.

1 Hoe lang zit u al in de uitkering?

Ik heb een uitkering bij het UWV	38	25%
Ik zit al langer in een uitkering en ben nu cliënt van de sociale dienst	75	49%
anders, namelijk	39	26%

Hoe tevreden bent u over hoe u te woord wordt gestaan bij de sociale dienst en UWV?

2 Geef een cijfer van 1 t/m/ 10

1	11	7%
2	5	3%
3	13	9%
4	17	11%
5	22	14%
6	16	11%
7	20	13%
8	27	18%
9	11	7%
10	10	7%

3 Is er voldoende tijd genomen om alles duidelijk uit te leggen?

voldoende tijd	101	66%
onvoldoende tijd	51	34%

4 Heeft u een klantmanager of werkcoach toegewezen gekregen?

ja	98	64%
nee	54	36%

Als u al een klantmanager/coach heeft, bent u tevreden over uw klantmanager?

5 Geef een cijfer van 1 t/m 10

1	8	5%
2	7	5%
3	8	5%
4	10	7%
5	35	23%
6	16	11%
7	17	11%
8	35	23%
9	5	3%
10	11	7%

6 Hoe vaak is er de afgelopen tijd al gewisseld met de u toegewezen klantmanager/coach?

tot nu toe steeds dezelfde	69	45%
Ik heb het afgelopen jaar ...klantmanagers/coaches gehad	83	55%
5x0, 1x1,17x2,16x3,6x4,1x5,2x6,1x12,2xte veel		

Bent u tevreden over hoe uw coach(es)/klantmanager(s) u behandelen?

Bent u met voldoende respect voor u als persoon en uw problemen behandeld?

7 Geef een cijfer van 1 t/m 10

1	16	11%
2	12	8%
3	8	5%
4	14	9%
5	18	12%
6	18	12%
7	35	23%
8	16	11%
9	6	4%
10	9	6%

8 Wat is uw oordeel over het begeleiden naar werk? Vind u dat u hierin zinvol wordt behandeld?

Ik word goed geholpen naar nieuw werk	32	21%
Ik word maar matig geholpen	40	26%
Ik word naar werk gestuurd dat niet bij mij past	25	16%
Ik word maar bezig gehouden	55	36%

8b. Extra vragen omtrent re-integratie.

Ik word wel/niet naar re-integratie(bedrijven) gestuurd.	68	88%
--	----	-----

32xnee, 34xja

PostNL, Maliestraat, fietsenstalling, zorgboerderij, werkster, WVS, garage, groenvoorziening, uitzendbureau, Moerdijk, Accesio

Was dat in overleg met u?

Nee	28	65%
Ja	15	35%

Krijgt u daar begeleiding/ondersteuning?

Nee	23	57%
Ja	17	42%

9 Bent u op de hoogte van het bestaan van een cliëntenraad?

Nee	131	86%
Ja	21	14%

10 Zo ja, wat is uw oordeel over deze cliëntenraad?

1	4	19%
2	2	10%
3	2	10%
4	1	5%
5	1	5%
6	4	19%
7	2	10%
8	2	10%
9	1	5%
10	2	10%

4. Conclusies en aanbevelingen.

Als we de antwoorden nader analyseren valt op dat het oordeel van de cliënten over de inspanningen en de behandelingen door de Roosendaalse Sociale Dienst over het algemeen positief uitvallen. 55% is tevreden over de manier waarop men te woord is gestaan. (vraag 2) Of je maar moet accepteren dat dus 45% ontevreden is, is een vraag die we graag neerleggen bij het management van de SD. 66% vindt dat er voldoende tijd is genomen om een en ander uit te leggen. Over de toegewezen klantmanager is 55% tevreden. Tot zo ver het positieve nieuws. Niet onbelangrijk en een opsteker voor de mensen werkzaam bij de dienst. Zoals gezegd of je tevreden mag zijn over deze cijfers is vooral ter beoordeling van de leiding van de Dienst.

Maar hoe verhoudt zich deze voldoende bij de duidelijk negatieve tendens die we eerder opmerkten bij de opgetekende opmerkingen? Waar zit hem dat dan in? Het lijkt er sterk op dat de pijn vooral zit in de manier waarop de re-integratie naar de arbeidsmarkt wordt vorm gegeven. Slechts 21% vindt dat men goed naar ander werk geholpen wordt en 26% vindt het maar matig en 25% is ronduit negatief hierover. De negatieve opmerkingen over de bejegening hebben waarschijnlijk dan ook hierop betrekking. Uit gesprekken die SP'ers hadden met cliënten te werk gesteld bij de WVS kwam dat beeld ook naar voren. Erg zinvol vond men het niet. Het was ook niet genoeg in overleg, en de begeleiding was niet genoeg.

De aanbevelingen zoals ze neergelegd zijn in ons landelijk rapport kunnen we vanuit Roosendaal dan ook voluit onderschrijven. Korthedshalve verwijzen we graag daar naar. Tien heldere aanbevelingen waarmee naar ons idee ook de Roosendaalse Dienst haar voordeel mee kan doen. En ze sluiten aan bij het beeld dat wij in ons eigen onderzoek kregen. In bijlage 1 hebben we ze opgenomen, er een 11de Roosendaalse aan toegevoegd, en het geheel overgoten met een "Roosendaals sausje".

De pijn zit in Roosendaal niet in de behandeling door de medewerkers, maar meer in het keurslijf waarin de regelgeving zowel cliënten als uitvoerders dwingt. Maar we *hoeven* ons niet al te sterk in dat keurslijf te laten dwingen. Er is beleidsruimte voor lokale invulling. Onze aanbeveling is dan ook om daar optimaal naar op zoek te gaan. Speciale aandacht in dat verband vragen we voor aanbeveling 8. Stop met onnodig stoere taal. Roosendaal is geen grote stad waar de sociale verhoudingen soms op scherp staan. We moeten trots zijn op onze Roosendaals gemoedelijke volksaard. Hou die er in de uitvoering van de bijstand in, zouden we willen bepleiten. Uitlatingen van een wethouder dat de tijd van barmhartigheid voorbij zijn, werken hierbij contraproductief. Recente raadsvoorstellen om extra te korten op de toeslagen werken in dit verband ook niet mee en staan haaks op een aanbeveling als 10 Stop nieuwe bezuinigingen.

Tenslotte is nog één punt uit onze enquête onbesproken. De laatste twee vragen naar de cliëntenraad. Het oordeel is hier duidelijk negatief. Men kent het bestaan er van niet (86%) en er is onder de weinigen die er wel mee op de hoogte zijn geen duidelijke mening over het functioneren er van. Dat kan en moet dus beter. Immers een goede uitvoering gaat van participatie van betrokken uit. Onze aanbeveling op dit punt zou dus zijn om hier serieus werk van te maken. Want verbeteringen zoals ze o.m. in de aanbevelingen worden gedaan kunnen alleen tot stand worden gebracht met een goed functionerende cliëntenraad.

5. Twee illustratieve voorbeelden

In dit hoofdstukje geven we twee voorbeelden van cliënten waarmee we willen illustreren wat er mogelijk aan schort. Het is niet de bedoeling deze individuele zaken als case te behandelen maar het is puur ter illustratie.

Meneer A.

Deze zomer kreeg de SP een brief van een 90 jarige kloosterlinge. Zij maakt zich druk over de behandeling van een vrijwilliger in hun verpleeginstelling. De zuster ergerde zich er aan dat een vrijwilliger die de zusters uitstekend helpt met computers ondanks dit vrijwilligerswerk toch een andere tegenprestatie moest leveren, wilde deze man zijn bijstanduitkering niet in gevaar brengen. En nader onderzoek en een gesprek met betrokkene leerde ons dat het inderdaad zo is dat deze man zijn prima en zinvol vrijwilligers werk bij de zusters niet mag beschouwen als de beroemde tegenprestatie voor de uitkering maar dat hij ook nog zich moest melden bij de WVS om te leren dozen te vouwen en dergelijke. Met als uitleg dat hij hierdoor zijn positie op de arbeidsmarkt zou verbeteren. Meneer is afgestudeerd aan de universiteit en het ontgaat de zuster ten enenmale wat het nut is om deze man in dit keurslijf te dwingen. En vaak kun je veel leren van de wijsheid van zulke oude mensen! Want naar ons idee heeft deze oude kloosterlinge het volkomen bij het juiste eind.

Meneer B.

Meneer B is nog jong ,23jaar en dus behorend bij de generatie die dit land moet op gaan bouwen. Toen meneer nog op school zat in de jaren 90 van de vorige eeuw vertelden we deze jongen dat een opleiding in de bouw als timmerman een goeie garantie was voor een nuttig en werkzaam leven. Maar toen deze jongen klaar was met leren en na een leerwerkopleiding dacht het geleerde in praktijk te brengen sloeg de crisis toe en bleek er voor jonge onervaren timmerlui geen werk. Hij moest zich nu uiteindelijk melden bij de WVS om daar productiewerk te doen of om te gaan schoffelen. Deze jongeman voelt zich in plaats van lid van een generatie die ons land laat draaien iemand van een verloren generatie. Een prima vakopleiding maar je hebt er niets aan. Het keurslijf dwingt deze vakkracht tot onbevredigende arbeid. Niet vreemd dat de term dwangarbeid hier opduikt.

Het zijn maar twee voorbeelden van vele verhalen die je op kunt tekenen als je echt naar de mensen wil luisteren. Met deze voorbeelden willen we niet meer dan een kleine illustratie geven bij de cijfers. Omdat het niet om cijfers hoort te gaan maar om mensen. De huidige economische crisis brengt de landelijke overheid vooralsnog niet verder dan streng te zijn voor mensen in de bijstand. Het beleidsjargon blijft hardnekkig gaan over tegenprestaties en iets terug doen. Ook blijft volop het geluid aanwezig dat 'als je maar wil er best wel werk is'. Maar er zijn gelukkig ook steeds meer tegengeluiden. Behalve het SP rapport is er ook een FNV zwartboek "Werken in de bijstand" en een aansluitend rapport over het werken met behoud van uitkering "Beter zicht op werken in de bijstand". De TV rubriek Zembla kwam op 3 oktober met een informatieve uitzending over dit onderwerp. Om de toestroom van de cliënten te behappen zullen we beter moeten luisteren naar wat de mensen kunnen wat ze willen. Meer maatwerk, kortom, precies wat in de aanbevelingen 9,4 en 5 wordt voorgesteld.

Bijlage 1.

De Aanbevelingen overgenomen uit ons landelijk rapport “De bijstandsgerechtigde aan het woord overgoten met een Roosendaals sausje, naar aanleiding van het eigen Roosendaals onderzoek.. De originele aanbevelingen vindt u in het landelijke rapport.

Aanbeveling 1: Behandel bijstandsgerechtigden met respect

Niet altijd staat de mens voorop en wordt het beste uit de bijstandsgerechtigde gehaald.

Ook in Roosendaal hoorden we dat bijstandsgerechtigden zich niet altijd serieus genomen voelen en ze geen respect krijgen. Door alle onzekerheid en onduidelijke communicatie worden bijstandsgerechtigden niet geholpen, maar raken ze verder van huis. Bijstandsgerechtigden zitten te wachten op betere communicatie, meer duidelijkheid en betere omgangsvormen in plaats van op de repressie en dreiging van kortingen op de uitkering. Een professionele en respectvolle houding van de gemeenteraad, het college van B&W, en beleidsmakers van de Sociale Dienst is een eerste stap om de vaak onterecht negatieve beeldvorming in de samenleving over bijstandsgerechtigden te verbeteren.

Aanbeveling 2: Erken en ledig de financiële nood van bijstandsgerechtigden

De bijstandsuitkering is, zeker als je er lange tijd van moet rondkomen, onvoldoende om van rond te komen. Hierdoor zijn bijstandsgerechtigden aangewezen op inkomensaanvullende regelingen en toeslagen. Dat levert in de praktijk veel problemen en een hoop bureaucratie op. Naast beëindiging van de jaarlijkse rijkskorting op de bijstandsuitkering zal onderzocht moeten worden hoe inkomensondersteunende maatregelen en toeslagen vereenvoudigd kunnen worden. Teneinde niet-gebruik, bureaucratie en armoede en schulden te voorkomen. Ook moet ook op lokaal Roosendaals niveau werk gemaakt worden van een serieuze anti-armoedepolitiek. Een groot aantal bijstandsgerechtigden leeft in armoede en kan soms zelfs niet voorzien in eerste levensbehoeften. Een serieus anti-armoedebeleid in samenwerking met bijvoorbeeld de voedselbank, Stichting Leergeld ontbreekt helaas nog in Roosendaal.

Aanbeveling 3: Verbeter de hulp van de gemeente bij de zoektocht naar een baan

Duidelijk is dat de begeleiding en ondersteuning van sociale dienst en re-integratiebureaus niet het gewenste resultaat opleveren. Het project “Baanbrekend” dat in Roosendaal van start is gegaan, loopt nog niet lang genoeg om er een definitief oordeel over te geven. Ervaringen met al langer lopende projecten zoals b.v. die met de WVS of met Post.nl lijken echter de pretenties niet waar te maken. Ook in Roosendaal zien we dat bij deze samenwerkingen er steeds van uit gegaan wordt dat de werkloosheid een probleem is van de werkzoekende dat opgelost kan worden als hij of zij maar harder zijn of haar best doet. De menselijke maat wordt te vaak niet toegepast. De gemeente lijkt te willen kiezen voor de kortste weg in plaats van de beste weg naar een baan. Die “baan” is dan ook vaak maar tijdelijk en biedt geen uitzicht op vast werk. Deskundige begeleiding ontbreekt. Er gaat teveel tijd zitten in nutteloze trajecten met als gevolg frustratie en verspilling van tijd en geld. De financiële prikkel die nu geldt voor gemeente om bijstandsgerechtigden zo snel mogelijk uit te laten stromen moet omgebouwd worden naar een prikkel voor duurzame uitstroom van bijstandsgerechtigden. Onderdeel hiervan is inzet op opleiding en scholing. De mogelijkheden tot het volgen van vakopleidingen, waarbij leren en werken worden gecombineerd, moeten worden uitgebreid. Werken moet lonend worden. Gemeente zou veel meer werk moeten maken van echt eerlijk werk met een eerlijk loon. Bijvoorbeeld via gemeentelijke leer-werkbedrijven. De samenwerking met Randstad moet snel en eerlijk worden geëvalueerd en beoordeeld op de vraag: “schiet de cliënt hier werkelijk wat mee op?”, in plaats van op de financiële korte termijn positie van de gemeente.

Aanbeveling 4: Stel paal en perk aan werken met behoud van uitkering

In de huidige wet is het mogelijk dat mensen tot wel vier jaar met behoud van uitkering aan het werk worden gezet. Ook voor de tegenprestatie zijn de voorwaarden onduidelijk. Het ministerie spreekt van ‘werkzaamheden voor een paar uur per dag of per week’ en van ‘werkzaamheden voor enkele weken of maanden, dus niet voor lange tijd’. Door deze vage termen is het helaas ook voor de gemeente Roosendaal onduidelijk hoe lang, en onder welke voorwaarden, wat van bijstandsgerechtigden gevraagd mag worden. Vrijwilligerswerk moet je niet bij wet willen regelen en via de zogenoemde tegenprestatie willen afdwingen. De meeste mensen doen heel veel voor de maatschappij. Hierover worden en kunnen ook prima afspraken gemaakt worden tussen bijstandsgerechtigden en sociale dienst. Aan werken met behoud van uitkering, een eufemisme voor verdringing van reguliere arbeid en vakkrachten, moet een einde gemaakt worden. In Roosendaal dreigt dat b.v. bij de WVS te gebeuren. Het is onacceptabel dat enerzijds mensen met een regulier contract ontslagen worden en anderzijds werklozen hetzelfde werk onder het minimumloon moeten verrichten. Niet alleen gaat dit ten koste van werkgelegenheid maar het leidt ook tot regelrechte armoede en uitsluiting. Een forse verbetering zou al zijn om

uit te gaan van het principe dat tegenover werk gewoon loon betaald behoort te worden. Als vuistregel zou moeten gelden dat wanneer sprake is van training of opleiding voor de job, dit voor maximaal drie maanden met behoud van uitkering wordt toegestaan, mits er uitzicht bestaat op uitstroom naar regulier werk met een arbeidscontract. De termijn van drie maanden geeft zowel werkzoekende als werkgever voldoende tijd en ruimte om te beoordelen of de functie past bij werkzoekende en werkgever. Ook biedt deze termijn voldoende ruimte voor bijstandsgerechtigden om 'werkritme' op te doen.

Aanbeveling 5: Hanteer het wettelijk minimumloon en de cao-functielonen

Bij eerlijk werk hoort een eerlijk loon. Het is onverkoopbaar dat er bij bedrijven werkzaamheden worden gedaan waarvoor de ene werknemer een volwaardig salaris ontvangt en een andere werknemer niet. Het wettelijk minimumloon moet in ere worden hersteld, zodat iedere bijstandsgerechtigde of werknemer die werkzaamheden verricht volgens deze minimumnormen wordt beloond. Werk in de thuiszorg, bij de groenvoorziening bij de WVS of Post NL het zijn eerbare beroepen waar een fatsoenlijk salaris conform cao-functieloon bij hoort. Door hiervan af te wijken middels inzet van bijstandsgerechtigden, ontstaat er verdringing van vakkrachten en een nieuwe onderklasse van werkende armen. Na opleiding tot vakkracht dienen bijstandsgerechtigden conform cao-functieloon met een regulier arbeidscontract uitbetaald te worden. Alleen op deze wijze kunnen we loondumping en draaideur- werklozen voorkomen, die zodra werkgevers de eerlijke prijs moeten betalen, ingewisseld worden voor nieuwe werklozen.

Aanbeveling 6: Geef meer prioriteit aan oplossen sociale problemen

Zonder een goede thuisbasis, zonder oog voor financiële zorgen en schulden en zonder aandacht voor noodzakelijke zorg of psychische hulp, is het lastig om de bijstandsgerechtigden naar werk te begeleiden. Sociale begeleiding is daarom cruciaal, zodat financiële problemen, gezondheidsproblemen en verslavingen zoveel mogelijk worden voorkomen en genezen. Gemeente moet hier in samenwerking met maatschappelijk werk, sociaal raadslieden, de gezondheidszorg en effectieve gemeentelijke schuldhulpverlening meer op inzetten.

Aanbeveling 7: Erken chronisch zieken en gehandicapten

Landelijk is bijna de helft van de bijstandsgerechtigden is chronisch ziek of gehandicapt. (Cijfers voor de Roosendaalse situatie ontbreken maar er is geen reden om aan te nemen dat die anders zouden liggen.) Zij hebben hierdoor hoge zorgkosten, nog lagere inkomsten en minder kansen om de inkomenssituatie te verbeteren. Door onmogelijke eisen van sociale diensten worden chronisch zieken en gehandicapten verder in het nauw gedreven. Bijzondere aandacht en specifieke regelingen voor chronisch zieken en gehandicapten in de bijstand is daarom een must.

Aanbeveling 8: Stop met onnodig stoere taal

Uit ons landelijk onderzoek ontstaat het beeld dat bij de verhalen van veel bijstandsgerechtigden opdoemt dat zij continu worden bedreigd met kortingen op de uitkering. Bij zogenaamd verkeerd gedrag van een bijstandsgerechtigde staat er al snel een medewerker van de sociale dienst klaar met een korting op de uitkering. Het beeld dat bijstandsgerechtigden profiteurs zijn, die onder druk moeten worden gezet, wordt door veel respondenten van onze landelijke enquête aangekaart. Sociale diensten stralen een en al wantrouwen uit naar uitkeringsgerechtigden. Uitkeringsgerechtigden voelen zich als oud vuil behandeld en worden soms zelfs geïntimideerd. Deze onheuse bejegening leidt ertoe dat er niet meer naar de persoonlijke omstandigheden van bijstandsgerechtigden wordt gekeken en dat enig protest van een bijstandsgerechtigde direct wordt bestraft met het intrekken of korten van de uitkering. Uit het Roosendaals onderzoek is dat beeld niet bevestigd maar de beeldvorming in de Roosendaalse politiek is wel degelijk die van stoere taal tegen de bijstandsgerechtigde "omdat die nu maar eens van de bank af moet en de tijd van barmhartigheid wel voorbij is" om de verantwoordelijk wethouder maar eens te citeren. De Roosendaalse situatie en sfeer bij onze Sociale Dienst is over het algemeen nog brabantse gemoedelijk. Laten we dat er vooral in houden.

Aanbeveling 9: Straf de werkloosheid, niet de werklozen

Door de wetsvoorstellen van de kabinetten Rutte I en II zijn sociale diensten gesterkt in het idee dat repressie en het korten op uitkeringen helpt tegen werkloosheid. Het veelvuldig afnemen van (een deel van) de uitkering werkt juist averechts. Het helpt geen werkzoekende aan een baan, maar creëert juist grotere problemen, zoals schulden, uithuiszettingen en psychische problemen. Het is een doodlopende weg. Het onnodig dreigen met straffen van uitkeringsgerechtigden en het intrekken van de uitkeringen moet een halt worden toegeroepen. Het overgrote deel van de respondenten wil dolgraag werken, doet volop mee aan de samenleving en is beslist geen fraudeur. Stop ermee hen zo te behandelen.

Aanbeveling 10: Stop nieuwe bezuinigingen

Oude en nieuw aangekondigde bezuinigingen zorgen voor grote onrust onder bijstandsgerechtigden. Bijstandsgerechtigden hebben een stem en een duidelijke mening. Ze willen dolgraag werken, maar door de daling van de werkgelegenheid krijgen zij geen kansen. Zij zijn vooral geholpen met meer respect, betere begeleiding, een fatsoenlijke uitkering en eerlijk werk. Op nieuwe bezuinigingen en verdere aanscherping van de Wet Werk en Bijstand zitten ze niet te wachten. Wel op een luisterend oor, respect en zekerheid.

Aanbeveling 11: Maak snel serieus werk van verbetering van de inspraak en participatie mogelijkheden.

Uit het Roosendaals onderzoek blijkt dat het minimaplatform weinig bekendheid geniet bij de cliënten van de Sociale Dienst. Uit antwoorden op onlangs gestelde raadvragen door de PvdA fractie in de gemeenteraad blijkt dat het college dit matig functioneren niet als probleem onderkent. De leiding van onze Sociale Dienst zou zo professioneel moeten zijn om hiermee juist wel snel en serieus aan de slag te gaan. Zonder de goede bedoelingen en jarenlange inspanningen van betrokken vrijwilligers van het minimaplatform te willen bagatelliseren zou een grondige update van dit orgaan sterk aan te bevelen zijn. Want een eerlijke en werkende participatie van de cliënten is een voorwaarde voor het goed functioneren van de Dienst. Zo moeten we er voor zorgen dat de naam van de dienst waar gemaakt wordt: **Sociale** Dienst.

Gevraagd: Uw mening over uw uitkering.

Door de crisis krijgen steeds meer mensen te maken met werkloosheid en uitkeringen. Het huidige kabinet schuift bovendien steeds meer taken af naar de gemeentes zonder er het geld bij te leveren. De gemeentelijke Sociale Dienst krijgt daardoor steeds meer cliënten. Hoe doet de Sociale Dienst dit? Hoe gaat de Sociale Dienst met u om? Over deze en een aantal andere vragen willen wij graag meer informatie van de cliënten zelf.

Bij de SP Hulp & Informatie Dienst komen regelmatig vragen van cliënten binnen over de ingewikkelde regels van de bijstand. Worden deze wel of niet goed uitgevoerd? De SP gemeenteraadsfractie stelt ook regelmatig vragen over de bijstand en de sociale dienst. De antwoorden van B&W op die vragen luiden steevast dat het allemaal dik in orde is. Wij willen dus graag van u horen hoe u het allemaal zelf ervaart. Daarom vragen we u om uw medewerking en of u deze vragenlijst in zou willen vullen. Het kan anoniem maar als u op de hoogte wil blijven over de uitkomst en wat we er verder mee doen vul dan ook uw e mail adres in. Wij gaan uiteraard vertrouwelijk met uw gegevens om. Uw gegevens worden uitsluitend gebruikt om u vanuit de SP op de hoogte te houden van het verdere verloop van deze enquête. De vragenlijst kan ook digitaal worden ingevuld op: www.roosendaal.sp.nl. Of mocht u denken ik vul de enquête liever op mijn gemak in maar dan op papier. Dan kunt u deze ingevulde enquête inleveren of in de brievenbus doen op volgende adressen: Damstraat 28 en Wouwseweg 15

Wij danken u alvast voor uw medewerking.

SP Afdeling Roosendaal

Enquête cliënten WVS

1. Hoe lang zit u al in “de uitkering”?

- Ik heb een ww uitkering bij het UWV
- Ik zit al langer in een uitkering en ben nu cliënt van de sociale dienst.
- Anders nl:

.....
.....

2. Hoe tevreden bent u over hoe u te woord wordt gestaan bij de sociale dienst en UWV? Geef een cijfer van 1 t/m 10

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

3. Is er voldoende tijd genomen om u alles duidelijk uit te leggen?

- Voldoende tijd

9. Bent u op de hoogte van het bestaan van een cliëntenraad?

- Ja
- Nee

10. Zo ja, wat is uw oordeel over deze cliëntenraad? Geef een cijfer van 1 t/m 10

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Wilt u op de hoogte gehouden worden van het verdere verloop van deze enquête en de uitkomsten? Vul dan uw emailadres in.

Emailadres:

Wilt u verder nog iets aan ons kwijt m.b.t. bovenstaande enquête? Heeft u aanvullende vragen en/of opmerkingen? U kunt deze in de lege ruimte hieronder plaatsen: